BIBLIOTEKA OSSOLINEUM

NR 23/53 SOLIDARNOSC ELWRO
Pismo NSZZ "Solidarność" Wrocław 13.06.83 r.

ZWIĄZEK JEST STATUT I ... NIE MA O CZYM DYSKUTOWAC /LECH WAŁESA/

Przez najbliższe 3 m-c zamieszczać będziemy fragmenty rozdziału X PRAWO W STANIE WOJENNYM W POLSCE. Raport opracowany został przez zespół redakcyjny Komitetu Helsińskiego w Polsce i przesłany do Madrytu.

REPRESJE PRACOWNICZE - PRAWO DO PRACY W STANIE WOJENNYM I JEGO REALIZACJA - /odc. 1/

Podstawy prawne stosunku pracy w PRL stanowi Kodeks Pracy uchwalony ustawą z dnia 26 czerwca 74r Dziennik Ustaw Nr.24/74 poz.141, rozporządzenia wykonawcze Rady Ministrów akty prawne ministra pracy, płac i spraw socjalnych oraz układy zbiorowe zawierane w imieniu zakł. pracy przez ministra i w imieniu pracowników przez związki zawodowe.

Stan wojenny przyniósł kilka istotnych zmian w zakresie prawa pracy. Najbardziej istotne zmiany nastąpiły w wzwiązku z militaryzacją wielu przedsiębiorstw i instytucji. Z chwilą militaryzacji zmienił się stan prawny pracowników zatrudnionych dotychczas w tych zakładach.pracy Zgodnie art. 186 ust. z dn. 21 listopada 67r. "O powszechnym obowiązku obrony PRL" Dz. Ustaw nr 13/79 poz.111. z dniem objęcia określonych jednostek militaryzacją osoby w nich zatrudnione uważa się za powołane do służby w jednostce zmilitaryzowanej. Dotychczasowy stosunek pracy tych pracowników zgodnie z art.187 tej ustawy uległ zmianie na okres pełnienia tej służby. Jednocześnie powstał stosunek służbowy unormowany odpowiednimi przepisami wymienionej ustawy.

Jakie to przyniosło konsekwencję ?
Zgodnie z treścią art.189 tej ustawy po pierwsze: osoby pełniące służbę w zakładzie zmilitaryzowanym nie mogą jednostronnie rozwiązać stosunku służbowego z tym zakładem, po drugie zakład pracy może zwolnić taką osobę ze służby tylko w następujących przypadkach: stwierdzenie utraty zdolności do wykonywania zatrudnienia, osiągnięcie stanu emerytalnego /65-u lat przez mężczyzn, 60-u lat przez kobiety/ i za zgodą organu nadrzędnego z innych przyczyn. Kwestie sporne wyniknęły na tle stosowania tych przepisów w związku z problemem zaskarżalności decyzji o zwolnieniu ze służby. Praktyka była nienormowana do dn. 27 lutego 82r, kiedy to Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów podjął uchwałę, w której zajął stanowisko, że decyzje Kierownika jednostki zmilitaryzowanej o o zwolnieniu ze służby nie podlega kontroli organów rozpatrujących spory ze stosunku pracy, a więc Komisji Odwoławczych i Sądów Pracy. W ten spoób została praktycznie wyłączona jakakolwiek kontrola decyzji dotyczących stosunku pracy w tych zakładach. Pracownik mógł być zwolniony z dnia na dzień bez możliwości odwołania się. Skarga do jednostki nadrzędnej nie miała żadnego znaczenia. Nie miał też oparcia w zw. z awodowych ponieważ te były zawieszone i nie mogły prowadzić swej statutowej działalności. To już jest problem, który dotyczył wszystkich uspołecznonych zakł. pracy, nie tylko tych, które zostały zmilitaryzowane. Według przepisów Kodeksu Pracy decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy za wypowiedzeniem i bez wypowiedzenia, z winy pracownika muszą być konsultowane z Komisją Zakładowego Związku Zawodowego. Tryb tych konsultacji i konsekwencje uchybień w tym zakresie są również określone w przepisach tego kodeksu. W okresie stanu wojennego w związku z wyeliminowaniem zw. zew. decyzje o rozwiązaniu stosunku pracy pozostawiono dyskrecjonalnym decyzjom kierownika zakładu pracy. Funkcjonowały co prawda przepisy umożliwiające odwołanie się, poza zakładami zmilitaryzowanymi, do Komisji Odwoławczych i Sądów Pracy, jednak wytyczne w zakresie orzekania przez te organy oraz wieloosięczny z reguły okres oczekiwania na rozpoznanie odwołania pozbawił w wielu przypadkach instytucję odwołania większego znaczenia.

c.d.n.

Z NOTATNIKA REPORTERA ZAKŁADOWEGO.

+++ w filii ELWRO - Płakowice na ok. 400 osób udział w wyborach wzięło 198. Wybrano 2 osoby. Oto ich krótka charakterystyka.

1. Bogdan MASIEŁ - zatrudniony w ELWRO od 1976 r. w sekcji rozdzielczo-planistycznej. Początkowo pracował w GS w Lwówku Śl. na stanowisku gł. księgowego, stąd został zwolniony dyscyplinarnie za stwierdzone manko. Otrzymał 1,5 roku więzienia w zawieszeniu. Obecnie kierownik rozdzielni. W "S" był wybranym przewodniczącym koła pracowników transportowo- magazynowych. Był członkiem KZSP. Prawdopodobnie w związku ze sprawą z GS po 13.12.81 r. zaczął zakładać wraz z partiorem J.Żukowskim - złodziejem i pijakiem wronie zw. zawodowe / w grupie założycielskiej brała również wspomniana niżej E.Kisielkiewicz/.

2. Elżbieta KISIELKIEWICZ - b. działaczka młodzieżowa /ZMS/, członek PZPR, II sekr. POP Elwro-Płakowice. W Elwro pracuje od 9 lat. Obecnie na stanowisku brygadzistki na wydz. montażowym. Aktywny i posłuszny członek PZPR. Do 13.12.81 r. członek "S". Dla korzyści osobistych przed powstaniem "S" agitowała z ramienia PZPR przeciwko "S", po 13.12.81 r. aktywnie popierała stan wojenny, wskazując na jego dobrodziejstwa i opluwając "S". Obecnie członek wronich zw. zawodowych.
Często uczestniczyła w naradach w Kom. Miejsko-Gminnym PZPR w Lwówku Śl.
Na 189 głosujących pracowników Elwro-Płakowice E.Masiel otrzymał ok. 126 głosów a Kisielkiewicz ok. 40 głosów.
Prowadził wybory DN + E.Kulesza - szef PW.

+++ Okręg wyborczy nr 8 - JE, JR. Stan osobowy 192 osoby, obecnych na sali zebrania 138. W czasie głosowania na dwuch kandydatów na Andrzeja RZEŹNICKIEGO oddano 23 głosy, a na stanisława WERNERA 10. Wstrzymało się 96 osób. Przeszedł A.Rzeźnicki.
Rzeźnicki rozpoczął pracę w 1964 r. wykształcenie zawodowe kolejowe. Wstąpił do PZPR w 1970 r. oddany partii i negatywnie ustosunkowany do "S".

ROZLICZENIA

Wpłaty w m-cu maju 1983

TUTRAM - 1000, NATALIA - 2000,- SOKÓŁ - 2550,- JANOSIK -5500+1450+4000.-
REGINA - 2600,- WIEWIÓRKI - 2200,- TOPT - 2300,- VICTORIA - 4350,-
IRGANA - 5000,- TIR - 4610,- TUCHA - 5200,- GT - 2100,- MEWA - 1900,-
DAKY - 4600,- OMNIBUS - 2000,- WKRET - 1600+3400,- MAREK - 3600,-
SZTRAK - 1500-1300,- SZYSZKA - 1350,- HUNO - 2700,- CROT - 3700,-
JAWORZYNA - 2400,- WIKLINA - 4300,- ARBUZ - 800,- MATKA 1900+1970,-
ASTRA - 800,- XYX - 1500,- WTS - 2700,- GERBERA - 650,- MAJ - 5000,-
SIGMA - 1100-950,- KIRPI - 200+1400+400,- WSPOMNIK - 2900-1400+3500,-
NASIEJ - 200,- MAIZ - 200,- WERKUBY - 6000,-.

Wydatki w m-cu maju

/zasiłki statutowe zapomogi, pomoc, prasa/: 87 045.-